

Casa Națională de Asigurări Sociale obligată să achite plățile sociale pentru persoanele cu dizabilități private de libertate

Prin încheierea Colegiului Civil și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, din 13 aprilie 2017^[1], a fost declarat inadmisibil recursul Casei Naționale de Asigurări Sociale împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău, din 16 decembrie 2016, prin care

contesta actul emis de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității pe cauza Machina Tatiana versus Departamentul Instituțiilor Penitenciare, Penitenciarul nr.13, Casa Națională de Asigurări Sociale.

Astfel, decizia nr. 155/14, din 11 decembrie 2014, emisă de Consiliul pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității (în continuare CPPEAE), pe cauza Machina Tatiana versus Departamentul Instituțiilor Penitenciare, Penitenciarul nr.13, Casa Națională de Asigurări Sociale^[2], privind discriminarea prin refuz în acomodarea rezonabilă pe criteriu de dizabilitate a rămas în vigoare, iar recomandările urmează să fie executate de către subiecții responsabili, inclusiv de către Casa Națională de Asigurări Sociale.

În decizia nr. 155/14, CPPEAE a declarat ca fiind discriminatorii prevederile alin. (10) art. 6 din Legea

privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, numai față de persoanele cu dezabilități private de libertate în instituțiile penitenciare neacomodate pentru această categorie de deținuți, reținând că alocația socială se achită cu scopul de a elimina barierele cu care se confruntă petiționara ca persoană cu dezabilități, iar lipsa acomodării rezonabile a locului unde se deține, menține necesitatea primirii acestei alocații, or în situația în care petiționara ar fi acomodată rezonabil în instituția de detenție, într-adevăr ar fi decăzut necesitatea achitării alocației sociale. Instanța de judecată a mai reținut că, în cazul în care petiționara nu ar fi îngădită prin lipsa acomodării rezonabile în exercitarea normală, de sine stătătoare a acțiunilor zilnice de întreținere și îngrijire, ar decădea necesitatea achitării alocației, însă situația deținutei este absolut contrară.

Curtea Supremă de Justiție a reținut următoarele: *Argumentele invocate în recurs precum că, instanțele inferioare au ignorat nejustificat norma juridică de bază, ce reglementează obiectul acțiunii, și anume art. 6 alin. (10) și art. 7 alin. (1) din Legea privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, nu pot fi reținute, deoarece scopul alocației sociale este de a elimina barierele cu care se confruntă persoanele cu dezabilități. Astfel, ținând cont de lipsa acomodării rezonabile pentru Machina Tatiana în Penitenciarul nr. 13, autoritatea publică responsabilă de stabilirea și modul de plată a alocației sociale, recurenta a neglijat scopul Legii nr. 499 care este îngrijire, însoțire și supraveghere. Lipsa acomodării rezonabile locului unde se deține, menține necesitatea primirii acestei alocații, or, în situația în care Machina Tatiana ar fi acomodată rezonabil în instituția de detenție, într-adevăr ar fi decăzut necesitatea achitării alocației sociale.*

În acest context, chiar dacă reclamanta a fost eliberată din Penitenciar, având în vedere condiția sa de dizabilitate,

aceasta continuă să nu recepționeze alocațiile sociale care urmează să fie achitate prin intermediul Casei Naționale de Asigurări Sociale în temeiul art. 6 alin. (10) și art. 7 alin. (1) din Legea privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni. În perioada ianuarie – martie 2017, Asociația Promo-LEX a recepționat plângeri similare de la persoane cu dizabilități deținute în sistemul penitenciar și instituții psiho-neurologice care nu recepționează careva plăți sociale din aceleași motive similare cu ale deținutei Machina Tatiana.

De asemenea, în aceeași perioadă, Promo-LEX a recepționat mai multe plângeri de la persoane deținute cu dizabilități locomotorii, unde se reclamă lipsa acomodării rezonabile a infrastructurii penitenciare pentru persoanele cu dizabilități locomotorii.

În aceste circumstanțe și ținând cont de Încheierea Colegiului Civil și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2017, Asociația Promo-LEX reamintește Casei Naționale de Asigurări Sociale și Departamentului Instituțiilor Penitenciare asupra necesității de a executa Decizia CPPEDAE, din 11.12.2014, în cauza nr. 155/14, prin care au fost decise următoarele:

- Casa Națională de Asigurări Sociale să propună ajustarea legislației, având în vedere constatarea CPPEDAE – Alineatul 10 al articolului 6, din Legea nr. 499 din 14.07.1999 privind alocațiile sociale de stat, pentru unele categorii de cetățeni este discriminatoriu față de persoanele cu dizabilități private de libertate în instituțiile penitenciare neacomodate pentru această categorie de deținuți;
- Casa Națională de Asigurări Sociale să reia achitarea plăților sociale către persoanele cu dizabilități deținute în cadrul instituțiilor penitenciare, internate psiho-neurologice, etc;
- Ministerul Justiției și Departamentul Instituțiilor

Penitenciare să asigure acomodarea rezonabilă pentru toate penitenciarele unde sunt deținute persoane cu dizabilități.

Pentru mai multe detalii, contactați: Tatiana Pașcovișchi, Ofițer de Comunicare Promo-LEX: GSM 060804022, Tel./Fax (+373 22) 45-00-24, e-mail: tatiana.pascovschi@promolex.md

[1] http://jurisprudenta.csj.md/search_col_civil.php?id=36030

[2] CPPEDAE, Hotărârea nr. 155/14 din 11 decembrie 2014, disponibil la: http://egalitate.md/media/files/files/decizia_nr__155_depersonalizat_1273504.pdf